

ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

У статті охарактеризовано досвід використання інформаційно-комунікаційних технологій, а саме комп'ютерних програм для навчання різних видів мовленнєвої діяльності, визначено критерії якості цих програм. Було описано різні моделі навчальної комп'ютерної програми, визначено етапи створення навчальної комп'ютерної програми.

Ключові слова: навчальна комп'ютерна програма функції, принципи, вимоги.

Постановка проблеми. Одна з найбільш актуальних проблем навчання з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) – це створення педагогічно доцільних комп'ютерних програм різного типу: прикладних, інструментальних, телекомунікаційних (у науково-методичній літературі останні відомі як служби Інтернету) та навчальних [6; 7; 10].

Особливостями прикладних комп'ютерних програм є використання однотипних завдань: підготовка текстів, перевірка орфографії, заповнення таблиць, обробка зображень тощо. Робота з ними не вимагає професійної освіти в галузі ІКТ. До таких відносять прикладні програми Microsoft Word і Microsoft Power Point. Текстовий процесор Microsoft Word є найпопулярнішим серед прикладних програм. Програма надає значну процедурну допомогу під час навчання іноземній мові (ІМ): дозволяє формувати документ, здійснювати різноманітні маніпуляції з текстом під час створення й редагування тексту. Програма Microsoft Power Point служить для візуалізації навчальної інформації [6; 7].

Інструментальними комп'ютерними називають програми, що дозволяють викладачеві створювати комп'ютерні навчальні матеріали і вносити необхідні зміни самостійно. Різновидом цього виду програм є програми-оболонки, за допомогою яких можна наповнювати новим змістом вправи заданого формату, вводячи не тільки тексти, а й зображення, аудіо- й відеоматеріали [6; 11].

Програми-оболонки доцільно використовувати для створення комп'ютерних вправ для вдосконалення навичок та вмінь читання. Такі програми використовують під час виконання проектів середньої тривалості, які реалізуються в інтегративний спосіб. Адже зміст проектів передбачає вправи як на розвиток умінь, так і на формування і вдосконалення відповідних навичок.

Щодо телекомунікаційних комп'ютерних програм, то вони включають основні служби Інтернету, а саме WWW, електронну пошту, форуми і чати. Складовими WWW є сайти – логічно завершені інформаційні структури, які також об'єднують певну кількість веб-сторінок як мінімальних елементів WWW. Електронна пошта служить для пересилання текстових повідомлень або файлів одному або декільком адресатам. Додаткові можливості для здійснення комунікації партнерів між собою і з викладачем створюються за допомогою таких служб Інтернету, як форум і чат. Використання веб-форуму допомагає забезпечити оперативний обмін думками членів міні-групи щодо тієї чи іншої проблеми [6].

Вище названі типи програм (прикладні, інструментальні, телекомунікаційні) мають певні можливості у плані педагогічної доцільності їх використання у навчальному процесі, що доведено у дослідженнях О. Б. Бігич, М. С. Глазунова, І. В. Корейби, Б. В. Кукси, Н. В. Майєр, М. М. Метьолкіної, О. М. Метьолкіної, О. Л. Огурцової, Я. В. Окопної, Ю. В. Романюк, Т. О. Петрової, С. В. Радецької, О. С. Синєкоп, З. К. Соломко, І. В. Чірви та ін.

Мета статті – охарактеризувати досвід використання інформаційно-комунікаційних технологій, а саме комп'ютерних програм для навчання різних видів мовленнєвої діяльності, визначити критерії якості цих програм.

Результати теоретичного дослідження. У сучасній лінгводидактиці прийнято розрізняти три види навчальних комп'ютерних програм (НКП): лінійні, внутрішньо керовані (розгалужені) і зовнішньо керовані.

Лінійна програма має вигляд дидактичного матеріалу для навчальних машин і програмованих посібників. Обладнання машин дозволяє вводити навчальну інформацію на картці або на паперовій стрічці. Причому у першому випадку після того, як студент виконає завдання, дається правильна відповідь, у другому – пропонується на вибір декілька відповідей.

Розгалужена програма забезпечує диференціацію процесу навчання та складена так, що у разі правильної відповіді студент просувається по програмі, а при допущенні помилки – відсилається до матеріалу, необхідного для її корекції і усунення. Розгалуженість і доповнення, наявні у програмі, дозволяють керувати навчанням з урахуванням індивідуального просування по програмі. Диференціація навчання є позитивним фактором розгалуженого програмування.

Зовнішньо керована програма враховує всі попередні відповіді студента, на відміну від лінійної і внутрішньо керованої. Рішення по кожному з наступних кроків залежить від виконання усієї програми. Для реалізації цього типу програмування необхідні комп'ютери [5, с. 568].

Прийнято вважати, що НКП можуть застосовуватися викладачем для вирішення особливих дидактичних завдань протягом заняття з ІМ, а саме: пред'явлення навчальної інформації в різних формах (відео-аудіо інформація, текстова інформація, можливість запису власного голосу і подальшої самокорекції вимови); формування у студентів загальнонавчальних і спеціальних знань та вмінь в ІМ; контроль, оцінка і корекція результатів навчання; організація індивідуального і групового навчання; управління процесом навчання.

Крім цього, в останні роки вчені звертають увагу на ряд переваг використання НКП для навчання ІМ, серед яких: інтерес студентів до комп'ютера призводить до високої мотивації процесу навчання; студенти охоче ведуть діалог з комп'ютером, у них підвищується загальна, інформаційна/комп'ютерна та мовна культура; індивідуалізація навчання; можливість забезпечення безпосереднього зворотного зв'язку; відсутність негативних емоцій при повторенні помилок; об'єктивність оцінки; забезпечення ефективного виконання вправ [10, с. 29].

Поряд з перевагами, вчені звертають увагу на недоліки, головним з яких є неможливість адаптації існуючих НКП до вимог традиційного заняття з ІМ та надмірність комп'ютерних ефектів [1; 6; 7].

Слід зазначити, що з появою НКП як засобу ІКТ, практично відразу почали розробляти комп'ютерні вправи як складник НКП, які розглядалися як засіб навчання, що здійснює подання інформації, контроль, оцінку і корекцію навчальних досягнень студента та управління його навчально-пізнавальною діяльністю у процесі навчання за індивідуальною траєкторією навчання для досягнення поставленої мети [6; 7; 11].

Дотримання цих вимог при використанні НКП дозволяє визначити переваги комп'ютерних вправ у порівнянні з вправами «паперового» підручника. До таких відносяться:

- 1) можливість навчання студента за індивідуальною траєкторією навчання залежно від стану виконання ним завдання;
- 2) діяльніший характер опрацювання завдання, що досягається завдяки інтерактивній взаємодії студента з гіпертекстовим навчальним матеріалом;
- 3) об'єктивний контроль знань, що полягає в наявності автоматизованої системи діагностики знань;
- 4) організація допомоги студенту у вигляді пояснень, реплік, правил, інструкцій, реакцій на певну кількість спроб у процесі виконання комп'ютерної вправи;
- 5) фіксація правильного варіанта відповіді;
- 6) оперативність, що забезпечує реакцію комп'ютерної програми на відповідь студента у вигляді вбудованих текстових повідомлень безпосередньо після виконання вправи;
- 7) візуалізація лінгвосоціокультурної та невербальної інформації зі сфери ділової писемної комунікації, що виступає у формі природних та штучних опор з мультимедійними елементами;
- 8) комунікативна спрямованість, що передбачає забезпечення вербального або невербального навчального діалогу між суб'єктом навчання та комп'ютерною вправою, у результаті якого здійснюється обмін інформацією, контроль, оцінювання та корекція навчальних досягнень студентів;
- 9) оперативне довідково-інформаційне обслуговування за допомогою гіпертекстового електронного словника [11].

До загальних дидактичних принципів використання НКП відносяться принципи науковості, свідомості, доступності, активності, автономності, принцип послідовності та систематичності навчання [4; 9]. На відміну від загальних дидактичних принципів, специфічні принципи включають урахування індивідуальних особливостей, зворотний зв'язок, міцність засвоєння знань, самостійність навчання, інтерактивність, наочність, адаптацію [2; 8].

Окрім дидактичних принципів, до педагогічних засад належать дидактичні функції НКП, серед яких виділяють мотиваційно-стимулюючу, комунікативну, інформаційно-пізнавальну, структурно-систематизуючу, організаційно-управлінську, тренувально-навчальну, виховну і розвиваючу, контрольню-коригуючу.

До дидактичних засад належать дидактичні вимоги, рекомендації щодо призначення, структури, інформаційних функцій, ролі НКП. Конструювання НКП, як правило, починається з визначення структури НКП, зокрема, поділу її змісту на три частини: вступ, основна частина, заключна частина. При цьому кожна частина структурована на логічно завершені інформаційні елементи, розділи, параграфи [3].

Питанням створення НКП займалися В. П. Вембер, Т. М. Каменєва, О. С. Красовський, С. В. Радецька, В. Г. Редько, Д. А. Руснак, Н. І. Шиян та ін. Вони виділяють в основному три моделі створення електронних підручників/посібників, які можуть бути релевантними і для НКП як засобу ІКТ.

Конструювання НКП здійснюється з урахуванням змістових та операційно-діяльнісних ознак, вимог, напрямів, а також у відповідності до зазначених принципів навчання та дидактичних функцій НКП. При цьому формування логічно завершених інформаційних блоків навчального матеріалу звичайно проходить так, щоб їх можна було використовувати як автономні засоби навчання [3]. Тобто конструювання НКП пропонується за однією із моделей.

Перша модель передбачає поділ НКП на три частини: вступну, основну та заключну. Складовими елементами вступної частини є титульна сторінка, передмова (вступ), зміст НКП, презентація, інструкція користування. Вступна частина складається з окремих елементів логічно завершеного навчального матеріалу і надає можливість для вибору потрібної інформації.

Основна частина НКП являє собою систему розділів, параграфів, призначених для подачі та пояснення інваріантних і варіативних компонентів програмового навчального матеріалу. Кожний розділ

містить вступ, комплекс логічно і змістово взаємопов'язаних параграфів, заключну частину. Вступ до розділу, як правило, включає навчально-пізнавальну інформацію для ознайомлення студентів із переліком та змістом проблем, питань, завдань, які вони розв'язуватимуть у процесі сприйняття та усвідомлення навчального матеріалу. Параграфи – інваріантний і варіативний компоненти інформаційно-пізнавальної, операційно-діяльничної інформації навчальних програм і друкованого підручника. Заключна частина може включати узагальнені висновки, практичні завдання, тести; розв'язки задач, вправ; лабораторні, практичні роботи. Загалом структуру основної частини НКП можна подати у вигляді схеми [3].

У всіх трьох частинах використовуються методичний апарат для керівництва навчанням студентів, мультимедійні засоби, програмно-педагогічне забезпечення для оперативного отримання потрібної інформації, тестування досягнень студентів.

Друга модель, на відміну від першої, має чотири частини: вступна, основна, інформаційно-довідникова та заключна. Вступна частина другої моделі містить навчально-пізнавальну та керівну інформацію для мотивації навчання; організаційно-інструктивний матеріал для ознайомлення студентів із завданнями та можливостями НКП, а також з правилами користування ними з використанням НКП; зміст НКП з повним переліком усіх розділів, параграфів, додаткових компонентів. Основна частина передбачає поділ навчального матеріалу на розділи та параграфи, які мають вступ, навчальну частину, підсумки, змістове наповнення яких призначене для мотивації діяльності, постановки навчальних завдань, ознайомлення студентів з планом подання нового навчального матеріалу та пояснення явищ і процесів, що вивчаються; проведення повторення, систематизації та узагальнення знань; формулювання запитань, завдань, вправ для формування умінь і навичок застосування знань у практичній діяльності; визначення правильних відповідей на запитання, розв'язків завдань і вправ; тестового контролю навчальних досягнень; підведення підсумків за змістом взаємопов'язаних модулів [3].

На відміну від першої моделі, основна частина другої моделі передбачає застосування тематично-модульної структуризації основної частини НКП та включення до змістових ознак кожного тематичного модуля інформаційних блоків, що мають різне методичне призначення. До таких блоків, зокрема, належать: актуалізація знань, мотивація навчання, постановка пізнавальних завдань, ознайомлення з планом подання й пояснення нового навчального матеріалу, здійснення етапного та кінцевого контролю навчальних досягнень студентів, повторення й систематизація знань. Використовується розширений за змістовими ознаками методичний апарат керівництва пізнавальною діяльністю студентів. Програмно-педагогічне забезпечення має засоби для здійснення інтерактивного діалогу з електронною базою НКП, зокрема: пошуку та оперативного отримання навчально-пізнавальної інформації; моделювання явищ і процесів, що вивчаються; надання студентам розширеної методичної допомоги для формування правильних відповідей на поставлені запитання та для вирішення завдань; використання гіпертекстових і гіпермедійних структур організації навчального матеріалу; вибору навчальних завдань різного рівня складності; тестування навчальних досягнень студентів.

Інформаційно-довідникова частина виконує консалтингову функцію. До інформаційного блоку входить термінологічний, енциклопедичний, тлумачний словники, які є відкритим компонентом програми, що пояснюється стрімким розвитком сучасних інформаційно-комунікаційних технологій і, відповідно, необхідністю постійного доповнення. Техніко-дидактичні можливості дистанційної платформи другої моделі НКП дозволяють поповнювати словник самими студентами. До інформаційно-довідникової частини можуть також належати пам'ятки та вебліографія.

Заключна частина другої моделі має функції контролю і оцінювання. Окрім комплексу систематизованих таблиць, графіків, схем, малюнків, тлумачного словника термінів, збірників задач, вправ, запитань з розв'язками та правильними відповідями, методики та пояснення до виконання лабораторних і практичних робіт, до неї входять журнал, щоденник, електронний опитувальник для само- і взаємооцінювання. Журнал надає таку статистичну інформацію: час роботи з курсом, кількість спроб виконання вправ, кількість балів. Щоденник та електронний опитувальник забезпечують розвиток рефлексії студента, що є однією з вимог до НКП. У щоденнику передбачено аналіз студентами процесу і результату проектної роботи щодо оволодіння знаннями, розвитку іншомовних умінь. Електронний опитувальник визначає вплив роботи з НКП на професійне зростання, рефлексивне мислення, групову взаємодію студентів, зв'язок з викладачем [3].

Водночас однією з важливих інформаційних складових усіх структурних частин та їхніх елементів є мультимедійні засоби (аудитивні, візуальні, аудіовізуальні) для подання навчальної інформації з метою створення сприятливих передумов активізації, інтенсифікації та раціоналізації процесу виконання студентами завдань на всіх етапах навчання.

Третя модель аналогічна за структурою до першої моделі, а за змістовим наповненням – до другої. На відміну від першої та другої, вона передбачає застосування спрощеного варіанту техніко-комунікативних можливостей програмно-педагогічного забезпечення для здійснення інтерактивного діалогу з інформаційною базою НКП у таких межах: використання гіпертекстової та гіпермедійних структур для оперативного отримання навчальної інформації НКП на вибір; отримання правильних розв'язків задач, відповідей на запитання; організація тестування навчальних досягнень студентів; використання методичного апарату для керівництва пізнавальною діяльністю студентів; здійснення навігації та пошуку потрібної інформації; демонстрування мультимедійних засобів.

До структури третьої моделі НКП входить три частини: вступна, основна, заключна. Функції інформаційно-довідникової частини розподілено згідно з вимогами кожного блоку. Наприклад, надання

консалтингової функції проходить на вступному етапі. На кожному з етапів виконання вправ НКП наявні словникові та енциклопедичні довідки, але, на відміну від другої моделі, студенти не мають можливості додавати або вносити доповнення до них. Контрольно-оцінювальні завдання не винесено до окремої частини, вони наявні на кожному етапі виконання вправ НКП.

Технологія створення НКП певної моделі за тематично-модульним і «кадровим» принципом. Структурування та змістове наповнення логічно закінченими дозами навчального матеріалу всіх частин НКП повинні бути однаковими і подані системою кадрів з визначенням їхнього призначення. Наприклад, для вступної частини і розділу НКП ця система повинна бути такою [3].

Кадр 1. Перша титульна сторінка НКП. Інформація кадру визначає зміст та змістові ознаки малюнка, який узагальнено відображає специфіку навчального матеріалу, назву навчального предмету; зазначається клас, для якого призначений НКП.

Кадр 2. Друга титульна сторінка НКП. Інформація кадру визначає: видавничі реквізити видавництва (фірми), яка рекомендується для створення і видання масовим тиражем НКП; прізвище, ім'я, наукові і виробничі титули, звання, спеціальності авторів, консультантів, рецензентів, редакторів фахових і технічних, коректорів (дизайнерів), програмістів, тощо, які брали участь у створенні НКП. Навігаційні можливості НКП – це пошук і виведення на екран ПК інформації кадру 2, надання розширеної інформації окремих логічних блоків; перехід до наступного кадру.

Кадр 3. Інструкція користувача НКП. Інформація кадру визначає зміст та змістові ознаки загальних правил, алгоритмів, способів, прийомів користування НКП. Навігаційні можливості НКП – це пошук і виведення на екран ПК інформації кадру 3, надання розширеної інформації окремих логічних блоків, повернення до попереднього кадру, перехід до наступного кадру.

Кадр 4. Пояснювальна записка до НКП. Інформація кадру визначає зміст і змістові ознаки призначення, структури, правил користування НКП. Навігаційні можливості НКП – це пошук і виведення на екран ПК: інформації кадру 4, повернення до попереднього кадру, перехід до наступного кадру.

Кадр 5. Зміст НКП. Інформація кадру визначає перелік розділів, параграфів НКП із визначенням їх складових елементів. Наприклад, для першого розділу це – вступ до НКП, назва I розділу, передмова, назви кадрів параграфів, назви аудитивних, візуальних, аудіовізуальних засобів, для пояснення явищ і процесів; назви лабораторних робіт; назви комплексів інформації для узагальнення систематизації знань; назви тестових робіт для встановлення якості знань учнів за змістом розділу. Навігаційні можливості НКП кадру – це пошук і варіативний вибір (за бажанням користувача) та виведення на екран ПК інформації всіх частин розділу, перехід на вхідні позиції кадрів, наведених у переліку; перехід на вхідні позиції кадрів 3-4.

Кадр 6. Назва та змістові ознаки навчального матеріалу вступної частини розділу НКП. Вивід на екран персонального комп'ютера (ПК) інформації кадру вступної частини розділу НКП. Навігаційні можливості НКП – це пошук і виведення на екран ПК, інформації кадру 7, повернення на вхідні позиції кадрів 3-5.

Кадр 7. Назва і змістові ознаки I кадру розділу НКП. Він структурується за такими інформаційними блоками: перелік питань, які будуть пояснюватись; навчальний матеріал для актуалізації знань (теоретичні узагальнені пояснення, схеми, таблиці, запитання, тести); новий навчальний матеріал, висновки про змістові ознаки нового навчального матеріалу, система вправ, запитань для закріплення усвідомлених нових знань, тестування якості знань; лабораторна або практична робота, якщо це передбачено змістом цього кадру. Навігаційні можливості НКП кадру – це: вибіркове виведення на екран ПК логічно закінчених доз інформації навчального матеріалу кадру; переміщення (моделювання) окремих елементів схематичної наочності у встановлених межах; укрупнення окремих елементів зображення і мінімізація на фоні загального; демонстрація окремих положень, термінів, абзаців тощо на фоні загального тексту; отримання підказки та сигналу про можливість переходу до іншої сторінки; повторний перегляд сторінок кадру; перехід до попереднього або наступного кадру; демонстрація інформаційних блоків в одному кадрі; зміна параметрів звуку; виведення на екран змісту розділу з переліком його модулів та перехід до їх теоретичних, практичних змістовних елементів; фіксація дати і часу витраченого на опрацювання навчального матеріалу кадру, розділу, на розв'язок практичних завдань; висвітлення найбільш важливих термінів, визначень, понять, абзаців, елементів схем та малюнків кадру; повтор демонстрації зі звуковим, дикторським супроводом; пауза на визначений користувачем час; одержання додаткової інформації за змістом виділеного терміна, назви тощо; вивід на екран правильних відповідей на запитання, розв'язків задач чи вправ.

Змістове наповнення і навігаційні можливості кожної частини НКП здійснюється за аналогічною методикою. При цьому після кожної частини створюється узагальнений кадр для повторення навчального матеріалу розділу НКП. Він структурується за такими елементами: перелік запитань, вправ, на які потрібно дати відповіді і розв'язати, тощо; аудіовізуальні засоби (мультимедійні засоби) подачі узагальненого навчального матеріалу розділу для повторення, систематизації знань; правильні відповіді, розв'язки завдань тощо; тестові завдання. До навігаційних можливостей цього кадру додаються засоби переходу на вхідні позиції кадрів додатків, які визначають змістові ознаки: словника термінів і понять; узагальнені таблиці; історичні довідки, назви відеофрагментів та аудитивних звукових записів; узагальнені малюнки, фотографії, діаграми, графіки тощо.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, сценарій НКП складається із системи взаємопов'язаних навчально-автономних кадрів, які мають відповідне змістове наповнення, техніко-комунікативні можливості якого призначені для пошуку, одержання, виводу на екран, трансформації і

навігації інформації. Монтаж окремих кадрів НКП повинен визначатись послідовністю подачі і пояснення матеріалу за змістом навчальної програми. Незалежно від обраної моделі створення НКП, процес конструювання повинен відповідати певним етапам.

Перспективами подальших досліджень вважаємо розробку комп'ютерної програми для навчання різним видам мовленнєвої діяльності відповідно до дидактичної моделі створення та покадрового принципу подання інформації.

Використані джерела

1. Белкина Н. В. Разработка технологии компьютерной поддержки при обучении чтению аутентичных текстов студентов неязыковых вузов (на материале финского языка) : дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Белкина Наталья Вениаминовна. – Санкт-Петербург, 2004. – 205 с.
2. Верлань А. Ф. Дидактичні принципи в умовах традиційного і комп'ютерного навчання / А. Ф. Верлань, Н. Т. Тверезовська // Педагогіка і психологія. – № 4. – 1998. – С. 126 – 132.
3. Красовський О. С. Дидактичні засади конструювання електронного підручника з природничих предметів для старшої школи загальноосвітніх навчальних закладів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.09 «Теорія навчання» / О. С. Красовський. – К., 2013. – 20 с.
4. Мадзігон В. М. Педагогічні аспекти створення і використання електронних засобів навчання / В. М. Мадзігон // Проблеми сучасного підручника / В. М. Мадзігон, В. В. Лапінський, Ю. О. Дорошенко. – К. : Пед. думка, 2003. – Вип. 4. – С. 70–82.
5. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах : підручник / [кол. авторів під керівн. С. Ю. Николаєвої]. – К. : Ленвіт, 1999. – 320 с.
6. Могилевская Н. Е. Принципы построения компьютерных обучающих программ на иностранном языке / Н. Е. Могилевская // Вісник Луганського Національного Педагогічного Університету ім. Тараса Шевченка – № 21 (116). – 2006. – С. 43–54.
7. Радецька С. В. Методика навчання майбутніх економістів професійно спрямованого читання англійською мовою з використанням комп'ютера : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Світлана Валеріївна Радецька. – К., 2004. – 260 с.
8. Рыбанов А. А. Создание многомерного электронного учебника / А. А. Рыбанов, В. П. Шевчук, Е. А. Приходько, И. Е. Кожевникова // Информатика и образование. – 2004. – № 5. – С. 86 – 90.
9. Сердюков П. И. Теоретические основы обучения иностранному языку в языковом вузе с применением информационных технологий: дисс. ... доктора пед. наук: 13.00.02 / П. И. Сердюков. – К., 1997. – 349 с.
10. Стрілець В. В. Проектна методика навчання англійської мови майбутніх програмістів із застосуванням інформаційних технологій : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Валентина Василівна Стрілець. – К., 2010. – 276 с.
11. Чекаль Г. С. Використання текстового процесора для створення комп'ютерних вправ у навчанні іноземних мов / Г. С. Чекаль, П. Г. Асоянц, Т. І. Коваль // Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного університету. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2003. – № 8. – С. 124–127.

Drach A. S.

PEDAGOGICAL ISSUES OF PROGRAMS MEANS USAGE FOR TEACHING STUDENTS-PHILOLOGISTS

The article describes the experience of using information and communication technologies, namely educational computer programs for teaching various types of speech activity. In modern linguodidactics it is accepted to distinguish three types of educational computer program: linear, internally controlled (branched) and externally controlled.

The linear program has the form of didactic material for educational machines and programmable manuals. Machine equipment allows you to enter training information on a card or on a paper tape. And in the first case, after the student completes the assignment, the correct answer is given, in the second case several options are offered. The internally controlled program ensures the differentiation of the learning process and is compiled so that in the case of a correct answer, the student moves through the program, and when an error is made, it is sent to the material necessary for its correction and elimination. Differentiation of training is a positive factor for ramified programming. The externally controlled program takes into account all previous student responses, unlike linear and internally managed. The decision on each of the following steps depends on the execution of the whole program. To implement this type of programming, computers are required.

Various models of a computer educational programs were described, among them the three basic ones are determined. The first model contains the introductory, main and final parts. The second model has an introductory, basic, information-reference, final part. The third model according to the structure corresponds to the first model, and the semantic purpose – to the second one and provides for the application of a simplified version of the technical and communicative capabilities of program and pedagogical support.

Key words: educational computer program, functions, principles, requirements.

Стаття надійшла до редакції 07.12.2017 р.